

Štát zlacnel o 1,2 miliardy eur

2. 1. 2012

Štátny rozpočet vlani hospodáril s deficitom menej ako 3,3 mld. eur v hotovostnom vyjadrení. V porovnaní s rokom 2010 je to zlepšenie o takmer 1,2 mld. eur a v porovnaní so schváleným zákonom o štátnom rozpočte bola skutočnosť v uplynulom roku lepšia o viac ako 530 mil. eur. Ak nenastane nečakane zlý vývoj v ostatných zložkách verejnej správy, ako sú napríklad samosprávy, alebo zmena stavu záväzkov a pohľadávok verejných organizácií, celkový deficit verejných financií bude v roku 2011 pod rozpočtovanou úrovňou 4,9% HDP. Aj napriek zhoršenému vývoju európskej a slovenskej ekonomiky, najmä v 2. polroku uplynulého roku, sa teda podarí splniť základný cieľ rozpočtovej politiky. Ako vždy, keď ministerstvu financií šéfoval Ivan Mikloš.

Súčasná vláda dokázala znížiť deficit verejných financií za jediný rok o 3,2 p.b. - z 8,1% HDP v roku 2010 (vrátane zadlžovania nemocníc a železníc) na menej ako 4,9% HDP v roku 2011. Naplnenie základného cieľa rozpočtovej politiky spolu s decembrovým schválením Ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti sú dva významné kroky k obnoveniu dôveryhodnosti Slovenska, ktorá významne utrpela prudkým zhoršením stavu verejných financií v rokoch 2009 a 2010.

Ozdravenie verejných financií sa podarilo dosiahnuť najmä opatreniami na strane výdavkov (86% konsolidácie), mierne pozitívne však prispeli aj vyššie príjmy (14% konsolidácie). Bez akýchkoľvek opatrení by mali v pasívnom scenári daňové príjmy aj výdavky na chod štátu rásť rovnako rýchlo ako rastie veľkosť ekonomiky, teda hrubý domáci produkt v nominálnom vyjadrení. Pre rok 2011 by bol tento prirodzený rast rozpočtových položiek na úrovni 4,8%. Pri porovnaní tohto základného pasívneho scenára (teda scenára bez konsolidačných opatrení) a skutočného vývoja rozpočtu za rok 2011 vidíme, že daňové príjmy priniesli do štátneho rozpočtu navyše 186 mil. eur a základné výdavky na chod štátu sú v porovnaní so základným scenárom nižšie o 1,168 miliardy eur. Vo verejnom sektore sa vlani znižoval počet zamestnancov, znižovali sa mzdy a kvalitnejšie verejné obstarávanie prinieslo úspory pri nákupoch tovarov a služieb.

Opatrenia vo verejných financiách v roku 2011

(v tis. €)	Skutočnosť 2010	Základný scenár 2011*	Skutočnosť 2011 **	Skutočnosť 2011 - Základný scenár 2011
Daňové príjmy	7 962 443	8 344 640	8 530 293	185 653
Základné výdavky na chod štátu	10 199 905	10 689 500	9 521 920	-1 167 580

* Skutočnosť 2010 zvýšená o rast nominálneho HDP

** Údaje sú očistené v oboch položkách o 170 mil. eur predstavujúcich DPH z PPP projektov, ktoré boli hrazené zo základných výdavkov na chod štátu priamo do daňových príjmov.

Predčasné voľby o dva mesiace a najmä následné kroky novej vlády rozhodnú, či sa skutočne podarí dôveryhodnosť Slovenska obnoviť a či sa podarí udržať Slovensko v spoločnosti najúspešnejších európskych štátov. Nová vláda nebude mať veľmi na výber a bude musieť pokračovať v ozdravovaní verejných financií, ktoré začala súčasná vláda. Bud' to urobí rýchle a samostatne, alebo to urobí pod tlakom finančných trhov a medzinárodných inštitúcií. Nová vláda bude musieť v každom prípade potvrdiť cieľ znížiť deficit pod 3% HDP v roku 2013 a súčasne aj konkretizovať nástroje, ktorými to dokáže. Určite nebude možné opakovať hospodársku politiku z roku 2009, kedy vláda Roberta Fica reagovala na hospodársku krízu prudkým rastom rozpočtových výdavkov. Tie v roku 2009 vzrástli na Slovensku najviac zo všetkých 27 štátov EÚ, až o takmer 12%, pričom priemer EÚ bol len 2%.

Základná bilancia štátneho rozpočtu k 31. decembru 2011

(v tis. eur)	Skutočnosť		Schválený rozpočet	Skutočnosť	% plnenia ŠR v roku 2011	Index 2011/2010 (v %)
	2009	2010	2011			
Príjmy štátneho rozpočtu	10 540 796	10 900 863	13 147 834	12 002 326	91,3%	110,1%
Daňové príjmy	8 024 303	7 962 443	8 786 829	8 700 293	99,0%	109,3%
EÚ príjmy	1 111 480	1 663 428	3 343 890	2 031 384	60,7%	122,1%
Dividendy	669 619	613 898	390 416	475 480	121,8%	77,5%
<i>z toho: bežné dividendy</i>	669 619	487 486	390 416	475 480	121,8%	97,5%
<i>mimoriadne dividendy</i>	65 551	126 412	0	0	-	0,0%
Ostatné príjmy	735 394	661 094	626 699	795 169	126,9%	120,3%
Výdavky štátneho rozpočtu	13 332 047	15 337 011	16 957 773	15 278 042	90,1%	99,6%
Výdavky na obsluhu štátneho dlhu	762 712	864 075	1 163 188	1 006 647	86,5%	116,5%
EÚ výdavky	2 514 239	2 831 322	4 695 238	3 133 282	66,7%	110,7%
<i>z toho: EÚ fondy</i>	1 469 472	1 893 090	3 343 890	2 090 767	62,5%	110,4%
<i>spolufinancovanie</i>	432 651	417 962	688 812	460 376	66,8%	110,1%
<i>odvod do EÚ</i>	612 116	520 270	662 536	582 139	87,9%	111,9%
Transfer Sociálnej poisťovni	0	1 441 709	1 608 733	1 446 193	89,9%	100,3%
Základné výdavky na chod štátu	10 055 096	10 199 905	9 490 614	9 691 920	102,1%	95,0%
Schodok štátneho rozpočtu	-2 791 251	-4 436 148	-3 809 939	-3 275 716	86,0%	73,8%